

F. t. l. vedr. friskoler og private grundskoler m.v.

fysik/kemi og 2. fremmedsprog, som er de prøver, der kræves for at blive optaget i hf, har efter de gældende regler et retskrav på at blive optaget (forudsat at eleven samtidig opfylder alle øvrige optagelsesbetingelser, der er fastsat i den gymnasiale optagelsesbekendtgørelse).

Den gældende gymnasiale optagelsesbekendtgørelse indeholder krav om bl.a., at ansøgere til gymnasiale ungdomsuddannelser skal have aflagt folkeskoleprøver i en række fag. Disse krav vil med hensyn til de treårige uddannelser blive tilpasset indførelsen af obligatoriske afgangsprøver, jf. lovforslag nr. L 101.

Som en konsekvens af forslaget i lovforslag nr. L 101 om indførelse af obligatoriske afgangsprøver ved afslutningen af undervisningen i 9. klasse i folkeskolen og forslaget i dette lovforslag om indførelse af regler om afgangsprøver i frie skoler, bør reglerne om optagelsesprøver i de treårige gymnasiale uddannelser (stx, hhx og htx) samtidig ændres, således at en ansøger, der ikke har aflagt folkeskolens obligatoriske afgangsprøver – fx fordi ansøgeren har gået på en prøv fri friskole – skal aflægge en optagelsesprøve. For at sikre, at der stilles ensartede krav til ansøgeren til hf, skærpes reglerne samtidig således, at optagelsesprøve bliver obligatorisk for en hf-ansøger, der ikke har aflagt de prøver, der kræves for at få retskrav på optagelse i hf.

I dag er det den ansøgte institutions eget skøn, om der er grund til, at en ansøger, der ikke opfylder optagelsesbetingelserne, skal aflægge optagelsesprøve, medmindre ansøgeren er indstillet til optagelsesprøve, og den ansøgte institution skønner, at ansøgeren ikke umiddelbart kan optages. Optagelsesbekendtgørelsen tilsigtes ikke ændret på dette punkt. Det skal desuden fremover ligesom efter de gældende regler være den ansøgte institutions egen beslutning, om der er grund til at tage andre ansøgere, der ikke opfylder optagelsesbetingelser, til optagelsesprøve. Dette gælder eksempelvis ansøgere, der ikke søger optagelse i umiddelbar forlængelse af 9. eller 10. klasse, men som i øvrigt opfylder optagelsesbetingelserne, herunder har aflagt folkeskolens obligatoriske afgangsprøver.

De ændringer af de gymnasiale optagelseskrav om obligatorisk optagelsesprøve, som der her fremsættes forslag om, bør gælde for såvel elever fra frie skoler, der ikke afholder folkeskolens afgangsprøver, som alle andre ansøgere, der ikke har aflagt folkeskolens obligatoriske afgangsprøver.

2. Gældende ret

2.1. Frie grundskoler

Efter § 1, stk. 3, i lov om friskoler og private grundskoler m.v. (friskoleloven), kan undervisningen på 8. og 9. klassetrin i en fri grundskole forberede til folkeskolens afgangsprøve. Undervisningsministeren kan meddele lederen ret til at afholde folkeskolens afgangsprøver i obligatoriske fag, tilbudsfag og valgfag efter de regler, der gælder for folkeskolen. Langt de fleste frie grundskoler tilbyder i dag deres elever folkeskolens afgangsprøver, hvor det ligesom i folkeskolen er frivilligt for eleverne, om de vil gå til prøve, og hvilke fag de eventuelt vil aflægge prøve i.

2.2. Efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler

Efter § 2, stk. 1, i lov om frie kostskoler skal efterskoler og husholdnings- og håndarbejds-skoler, der optager undervisningspligtige elever, tilbyde disse elever en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, og efter § 2, stk. 2, kan en elev indstille sig til folkeskolens afgangsprøver i fag, hvor eleven har modtaget en sådan undervisning, hvis skolen afholder prøverne i overensstemmelse med de regler, der gælder for folkeskolen. Det er således frivilligt for en skole, om og i hvilket omfang den vil afholde afgangsprøverne, ligesom det er frivilligt for den enkelte elev, om vedkommende vil indstille sig til en eller flere afgangsprøver. På tilsvarende måde kan en elev, der har modtaget en undervisning, der står mål med den obligatoriske undervisning i folkeskolens 10. klasse, indstille sig til folkeskolens afgangsprøve eller 10. klasse-prøve.

2.3. Ungdomsskoler

Efter § 3, stk. 1, i gældende lov om ungdomsskoler, skal ungdomsskoletilbuddet omfatte almen undervisning, prøveforberedende undervisning, specialundervisning og undervisning, der er særligt tilrettelagt for unge indvandrere i dansk sprog og danske samfundsforskel. Kommunalbestyrelsen kan efter § 3, stk. 2, beslutte, at ungdomsskoletilbuddet desuden skal omfatte undervisning i henholdsvis færdslæring og knallertkørsel, heltidsundervisning, andre aktiviteter, som er i overensstemmelse med ungdomsskolens formål kan indgå i kommunens samlede ungdomspolitik, undervisning i dansk som andetsprog for udlændinge mellem 18 og 25 år. Endvidere kan kommunalbestyrelsen beslutte, at ungdomsskoletilbuddet skal omfatte klub- og anden virksomhed.

En elev kan opfylde undervisningspligten efter 7. klassetrin ved deltagelse i heltidsundervisning i ung-